

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 452.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e130217/facsimile.pdf> (tilgået 07. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Ordfør. Jeg har ogsaa fundet, at denne **Maade** i sig selv er temmelig usædvanlig og skæmmende i sig selv, som vistnok vil fremgaa af den Betænkning, som hidtil er udfærdiget om den, og som jeg har hørt er af Rigsretten og de andre Retsinstanser, som har været til at give sin Approbation til den. Den er af Rigsretten og de andre Retsinstanser, som har været til at give sin Approbation til den. Den er af Rigsretten og de andre Retsinstanser, som har været til at give sin Approbation til den. Den er af Rigsretten og de andre Retsinstanser, som har været til at give sin Approbation til den.

Der er imidlertid en anden Klasse af Styrmænd, som holdt temmelig behagelig det forekommer mig, at mange Grunde tale, og jeg vil tillade mig at henstille til Forsamlingen, om de ikke kunne blive staaende for den almindelige Behandling. Det er nemlig for det første dem, som efter Foretagelsen af 8de Januar 1802 § 13 i nogen Tid tage Tjeneste som Frivillige, og som derefter, efter at have taget Styrmænds-Examen, blive Styrmænd; disse kunne efter Leven ikke udskrives uden som Styrmænd. Ved Placaten af 21de Septbr. 1804 er det utvilsomt sagt, at Kongen, for at opmuntre mere daanedes Hov til at sende deres Søener tilføds, uagtet de ikke herte til Sverrige efter Højheden, og for saaledes at støtte videnskabelige Sønner, vilde give dem Afgang til at fare paa en saadan Waade, at de, naar de havde erhvervet sig den fornødne Dannelse, skulde være istandede for at udskrives paa anden Waade end som Styrmænd. Det synes mig saaledes, at disse Indvilder, som i Tilfælde til dette Tilfælde ere bragte til at gaae ind paa den Bane, som man ønskede, de skulde gaae ind paa, om muligt kunde forløsnedes. Jeg vil ikke paapaaue, at deres retlige Stilling er anderledes end de Andre, thi de Andre bode ogsaa en personlig Ret til at udskrives som Styrmænd, men disse ere bragte ind paa denne Bane paa Grund af en særdeles Omstændighed, og de have ikke kunnet erhverve Ret til at fare som Volontærer, hvilket tilvejebringer en Ret til senere at fare som Styrmænd, uden at de først have præsteret Væbner for en vis Tid som Dannelsestjenestegæst, alt efter Bestemmelserne i Placaten af 21de Septbr. 1804. En anden Klasse ere de, som have taget Langds-Examen efter Placaten af 1837, og som altsaa ogsaa have afsagt Væbner paa deres første Dydighed og Videnskabelighed. Det var dengang Regningen om at gøre, at — hvis man saa brugte det Udtryk — forløste Styrmændsclassen, ved at

Denne den store Mandføder, og derfor indføres Langds-Examen. Den var nemlig under Ventilation, om ikke ogsaa Langds-Examen skulde være nødvendig for dem, der gjorde visse længere Væbner; men man kom til det Resultat, at dette ikke var fornødent, og denne Examen blev saaledes kun indført, for at støtte de Raagende flere Respektabilitet fremfor andre Styrmænd. Disse Personer, der have været om deres **Gang** af **Lærings** og **undervisning** i Dannelse, synes at burde have været **Regning** til at **saar** for at udskrives til Matroser. Jeg vil tillade mig at henstille dette til nærmere Overvejelser, navnlig af den høitærede Marineminister.

Her jeg slutter, og jeg tillade mig at gøre en Bemærkning, som naar siger mig paa Gierde. Jeg maa nemlig her gentagne, hvad jeg har sagt ved andre Leiligheder, at den nærværende Forsamling ikke med Henblik til dette Lovforslag kan tillægge sig nogen Andet i den lovgivende Magt eller anse sig, som om den var en Rigsdag, der var indstillet efter den foreslåede, men endnu ikke antagne Grundlovs, da denne Forsamling alene er kaldet og valgt til at overvære Grundloven. Altsaa anser jeg, at den Virksomhed, som Forsamlingen udøver med Henblik til nærværende Anordning, ei kan være nogen egentlig lovgivende Virksomhed, og derfor der skulde blive Tale om, at Forsamlingen vilde give sin endelige Bestemmelse i denne Sag under en saadan Form, at den skulde være en Lov, som foreskriver jeg mig i denne Hensigt at stille et Afsættelse.

Næder: Vi hende alle vore brave Sømands Patriotisme og agte danske Sindelag, og jeg tvivler ikke om, at enhver Etmand vil møde, naar Hæderens Hæder fortæller det; men vi hende ogsaa alle den Hædersejlske, som tæller sig i denne Stand, og denne Hædersejlske der man søge at opretholde. Det forekommer mig imidlertid dog, at det maa være temmelig frækende, naar en Styrmænd, som allerede paa en vis Waade har en Officerpost, skal sættes i Række med en Matros, som maadige har tjent under ham. Jeg vil derfor tillade mig at henstille til den høitærede Marineminister, om der ikke muligens kunde gives Styrmændene Tilføjelse om, at de kun skulde anvendes samlede paa eet og samme Sted, eller ialtfald ikke komme under Commando af andre Underofficerer end deres egne Kolleger. Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at der, saavidt jeg ved, i 1801 var et Stib, bestaf af Skibet, fremvordentlig Skattebetjente, og netop i denne Tilfælde, hvor de alle vare lige, kæmpede de med Tapthed, det deres Hædersejlske ikke i mindre Waade led noget ved den Tjeneste, de gjorde.

Marineministeren: I Anledning af de flere Bemærkninger, som ere bleve gjort, skal jeg tillade mig at gøre Forsamlingen noget bekendt med, hvor stort Værd der kan lægges paa de forskjellige Examina, og dette gjør jeg særdeleshed, fordi her det Gule dreier sig om, hvorvidt de Indvilder, der have faaet Characteren „beqvem“ ved Væbner-Examen, for Fremtiden skulde være underkastede det Samme, som alle de Styrmænd, der have faaet Characteren „ei ubeqvem“, ere og forlangt have været underkastede. Det dreier sig altsaa om, hvor stor en Forskjel det er imellem første og anden Characterer til Styrmænds-Examen. Denne Examen, derunder indbefattet Langds-Examen, udgjør det Samme, som man paa Søadelsacademiet kaldte første Examen, fordi det er den første Examen, Gædterne komme til at bestaae. Væbner-Examen er altsaa en Deel af den første Examen paa Søadelsacademiet, og Charactererne ved den ere „beqvem“ og „ei ubeqvem“. Det synes nu ikke, at en Examen, som ikke gaar videre, skulde kunne fremkalde, at den, som har erholdt Characteren „ei ubeqvem“, skulde have mindre Hædersejlske og hændelig være underordnet den, som har erholdt Characteren „beqvem“. Jeg maa tilligge Forsamlingen, at det aldrig er faldet mig ind at spørge Kongen, der har medt sig hos mig for at blive Waaned-Subalternant, om han havde Characteren „beqvem“ eller „ei ubeqvem“, thi jeg troer, at han vilde have seet høist forandret paa mig, hvis jeg havde været mig, som om det var den Raadsstof, hvorefter jeg havde dømt. Jeg har derimod forud erhyldiget mig om, hvilket Navn den Bestemte havde, og om han havde Lov for at være en dygtig Captain eller Styrmænd, og jeg talte da med ham om, hvor han havde været, i hvilke Stillingen han havde været, og derefter har jeg taget min Beslutning om at anlægge ham som Waaned-Subalternant eller ikke.

God angaar frivillige Hov, saa skal jeg ikke her træde frem